

T.C.

KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

7/ 8391
5.10.39

Sayı : 72416558-610 / 217621
Konu : Trabzon Milletvekili Sayın Av.
Haluk PEKŞEN'in 7/8391 Esas
Sayılı Yazılı Soru Önergesi

06.12.2016

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : Başbakanlık Kanunlar ve Kararlar Genel Müdürlüğünün 04/11/2016 tarihli ve 31853594-610-2-1998-4245 sayılı yazısı.

İlgi yazı ekinde yer alan Trabzon Milletvekili Sayın Av. Haluk PEKŞEN'in 7/8391 esas sayılı yazılı soru önergesinin cevabı ekte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Nabi AVCI
Bakan

Ek: Cevap (3 Sayfa)

Dağıtım:
Gereği:
TBMM Başkanlığına

Bilgi:
Başbakanlığa

**TRABZON MİLLETVEKİLİ SAYIN HALUK PEKŞEN'İN 7/8391 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE BAKANLIĞIMIZCA HAZIRLANAN CEVAP**

CEVAP 1: Manastır kompleksi, tasarım, malzeme, mimarlık ve işçilik açısından eşsiz bir yapı olarak UNESCO Dünya Miras Listesi'ne önerilecek adaylar arasında yer almaktadır. Gerek topografik, gerek jeolojik ve gerekse tarihi değeri açısından son derece önemli olan yapı ve yer aldığı büyük ebatlı kayaç yüzey için yürütülen çalışmalar ülkemizde yürütülen restorasyon ve müdahale çalışmalarından farklılık arz etmekte olup bilimsel bir dizi çalışmayı da beraberinde getirmektedir. Bu süreç neticesinde Trabzon Sümela Manastırı Çevresindeki Kayaların Jeolojik ve Jeoteknik Bakımdan Araştırma ve Güçlendirme Projeleri Yapımı İşi Şubat 2015 tarihinde ihale edilmiş, Manastır ve çevresindeki tesislere bakan yamaçlardaki kaya düşme tehlikelerini araştırmak ve riskli bölgeleri belgelemek amacıyla gerekli çalışmalar yapılmış ve 2016 yılı içerisinde ilgili Koruma Bölge Kurulu'nda onaylanmıştır. Uygulama işi ise Bakanlığımızın 2016 yatırım programına alınarak, işe ait ödenek ilgili Rölöve Müdürlüğüne aktarılmış olup ihale çalışmalarına başlanılmıştır.

CEVAP 2: Müze ve örenyeri ziyaretlerinde insan sağlığı ve can güvenliği Bakanlığımızın öncelikleri arasında ilk sırada yer almaktadır. Bu amaçla gerekli tedbirlerin zamanında alınması ve olası risk unsurlarının tespit edildiği andan itibaren bertaraf edilmesi önem arz etmektedir. Bakanlığımızın önem attığı bir diğer hassasiyeti de Dünya kamuoyuna mal olmuş kültür ve tabiat varlıklarımızın sahip olduğu müspet tanınırlığının, ihmal sebebiyle üzüntü verici bir hadise ile karşı karşıya kalınmamasıdır.

Trabzon ili Maçka ilçesinde bulunan Bakanlığımız Trabzon Müzesi Müdürlüğüne bağlı Sümela Manastırı, kaya ıslahı projelendirmesine yönelik olarak halen kaya yüzeylerinde yapılan tespit ve tarama çalışmaları sonucunda ziyaretçiler için doğabilecek olası tehlikelerin önlenmesi amacıyla 22/09/2015 tarihinden itibaren 1 yıl süre ile geçici olarak ziyarete kapatılmış olup onaylanan söz konusu projeler kapsamında güçlendirme ve restorasyon çalışmalarının devam etmesi üzerine ziyarete kapalı bulundurma süresi 16/08/2018 tarihine kadar uzatılmıştır.

Sümela Manastırı'nda gerçekleştirilen Ortodoks ayinlerinin Manastır'ın kapatılması ile hiçbir bağı olmayıp, can ve mal güvenliğinin temin edildiği uygun ziyaret ortamının sağlanması yönünde yapılan çalışmaların tamamlanması akabinde Sümela Manastırı yeniden ziyarete açılacaktır.

CEVAP 3 - 10: Sümela Örenyeri'nin ziyaretçi sayısını ve sirkülasyonunu artırmak adına çalışmalar devam etmektedir. Bu çalışmalar restorasyonun bitmesi ile birlikte uygulamaya konulacaktır.

j

CEVAP 4 - 8: Trabzon Sümela Manastırı Çevresindeki Kayaların Jeolojik ve Jeoteknik Bakımdan Araştırma ve Güçlendirme Projeleri Yapımı İşi'nin Şubat 2015 tarihinde ihalesi yapılmış, Manastır ve çevresindeki tesislere bakan yamaçlardaki kaya düşme tehlikelerini araştırmak ve riskli bölgeleri belgelemek amacıyla gerekli çalışmalar yapılmıştır. Sümela Örenyeri çevresindeki taş düşme tehlikesi önlemlerine ait projeler tamamlanarak 2016 yılı içerisinde ilgili Koruma Bölge Kurulu'nda onaylanmıştır. Uygulama işi ise Bakanlığımızın 2016 yatırım programına alınarak, işe ait ödenek ilgili Rölöve Müdürlüğüne aktarılmış olup ihale çalışmaları devam etmektedir.

Bu çalışmalar sonucunda, Manastır'ın üstünde bulunan yamaçlarda askıda duran birçok serbest kaya parçasının bulunduğu, iklimsel etkilerle bozunmuş kayalık yüzeylerin ciddi tehlikeler arz ettiği görülmüştür. Ayrıca ormanın eteğine uzanan kesimde de düşme tehlikesi gösteren bazı serbest kaya bloklarının yer aldığı, yamaçların üstündeki orman altı örtüsü içinde dahi saklı kalmış durumda düşmeye hazır irili ufaklı serbest taş parçaları mevcut olduğu tespit edilmiştir. Ziyaretçiler ve görevliler için büyük tehlike oluşturan bu oluşumlar aynı zamanda manastır içindeki binaların da risk altında olduğunu göstermiştir. Restorasyon uygulaması ile eş zamanlı Manastır ve çevresindeki ziyaret alanlarına bakan yamaçlarda geniş ölçekli bir iyileştirme ve destekleme çalışması başlatılmıştır.

CEVAP 5 - 6 : Sümela Manastırı ve Örenyeri'nde, düşen kaya parçaları, askıda duran bloklar, altere olmuş kaya yüzeyleri, ormanın eteğindeki serbest bloklar, altı boşalmış bölümler görevli ofislerini, bilet gişelerini, kafeterya ve tuvaletleri ve binaları doğrudan tehdit etmektedir.

Restorasyon uygulaması ile eş zamanlı manastır ve çevresindeki ziyaret alanlarına bakan yamaçlarda geniş ölçekli bir iyileştirme ve destekleme çalışması başlatılmıştır. Mevcut durumda hem bu çalışmaların yapılabilmesi hem de güvenlik sağlanana kadar can ve mal güvenliği açısından herhangi bir olumsuzluğa sebebiyet verilmemesi ve Müze ve örenyeri ziyaretlerinde insan sağlığı ve can güvenliğinin Bakanlığın öncelikleri arasında ilk sırada yer alması sebebiyle Manastır kompleksinin kapatılmasının uygun olacağı düşünülmüş olup 22/09/2015 tarihinden itibaren ziyarete kapatılması kararı alınmıştır. Kapalı olduğu süre içerisinde Sümela Manastırı'nı, kaya ıslahına ve restorasyon çalışmalarına yönelik çalışmaların titizlikle yürütülmesini sağlamak amacıyla kapalılık süresi 16 Ağustos 2018 tarihine kadar uzatılmıştır.

CEVAP 7: Sümela Manastırı çevresinde şu ana kadar yaralanma ve can kaybına neden olan bir olay yaşanmamıştır.

CEVAP 9: Sümela Örenyeri için drenaj sistemi projesi, güvenlik sistemi projesi, elektrik sıhhi tesisat projesi restorasyon uygulama projesi ile birlikte hazırlanmıştır ve Kayaların Jeolojik ve Jeoteknik Bakımdan Araştırma ve Güçlendirme Projeleri Yapımı ise, Şubat 2015 tarihinde ihalesi yapılmış, projeler tamamlanarak 2016 yılı içerisinde ilgili Koruma Bölge Kurulunda onaylanmış olup uygulama işi ise Bakanlığımızın 2016 yatırım programına alınarak, işe ait ödenek ilgili Rölöve Müdürlüğüne aktarılmış olup ihale çalışmaları devam etmektedir.

CEVAP 10: Sümela Örenyeri sirkülasyonu arttırmak için Sümela Manastırı'nı karşıdan göstermek için MP ile gerekli çalışmalar yapılmış, uygun teraslar oluşturulması için proje ihalesi yapılmış ve çalışmalara başlanılmıştır. Restorasyon projeleri kapsamında çalışmaların tamamlanması ile Manastırdaki ilgili birimlerin ziyarete açılacak olup, ziyaretçi sirkülasyonu arttırılacaktır.

CEVAP 11: Bilimsel Danışma Kurulu raporlarında acil olarak yeni proje yapılarak uygulamaların yeni projeye göre yapılması, alan düzenlemesi ve sunum projesinin hazırlanarak gezi güzergâhının tespitinin yapılması, çevre düzenlemesi ve drenaj projelerinin hazırlanması, taş düşme tehlikesine yönelik proje ve uygulanma yapılması kararları yer almaktadır.

CEVAP 12: Teknik uzmanlar tarafından Jeolojik Yapının Tanımlanması-Petrografik Kayaç Tanımlama Malzeme Dayanımı incelemesine ait rapor düzenlenerek, bu doğrultuda projelendirme çalışmaları yapılmıştır.

g

